

Valg af kløvergræsblanding påvirker mælkeydelsen

Betina Amdisen Røjen, Videncentret for Landbrug, Kvæg

Mange græsblandinger, der anvendes som foder til malkekøer, er sammensat af flere græs- og kløverarter. Det er velkendt, at f.eks. NDF-fraktionen fra forskellige planter i græsblandingerne ikke har samme fordøjelsesmæssige egenskaber i koen. Derfor har Videncentret for Landbrug, Kvæg i samarbejde med lokale kvægbrugskontorer og grovfoderkonsulenter gennemført en undersøgelse, der søger at belyse, om der er forskelle mellem græsblandinger, som ikke kan aflæses af en standard kemisk analyse.

Undersøgelsen er baseret på opfodring af 16 forskellige græspartier indkøbt hos danske mælkeproducenter. Alle 16 partier var af 1. slæt 2013 og blev opfodret ved Danmarks Kvægforskningscenter med det formål at undersøge effekten af 4 forskellige blandinger (35, 42, 45, og strukturblending).

Forsøget blev kørt som et 4 x 4 romerkvadrat, dvs. 4 ko-grupper, der blev tildelt forskellige blandinger i løbet af 4 perioder af hver 21 dage. Foderrationerne varierede alene i typen af græsensilage og bestod i øvrigt af majsensilage, rapskage, sojaskrå, ludhvede, mineraler og +/- vand til tørstofkoncentration på 38 %. I grundblandingen indgik græsensilagen med 30 % af tørstof. Køerne blev tilbudt 3 kg kraftfoder pr. dag i malkerobotten.

Forsøget viste, at køerne på blanding 35 og strukturblandingen havde den højeste foderoptagelse, mens køerne på blanding 42 havde den laveste foderoptagelse efterfulgt af blanding 45. Samme effekt blev observeret for EKM ydelsen, hvor blanding 35 og strukturblandingen gav den højeste ydelse mens blanding 42 gav den laveste ydelse. Ydelsesresponsen kan ikke forklares af forskelle i fordøjeligheden af organisk stof mellem græsbladningerne, da blanding 35 og strukturblandingen gav samme ydelse, men havde forskellig fordøjelighed. Der var heller ikke nogen af de andre standardanalyser, der forklarede responsen, og der var ingen forskel i foderudnyttelse mellem behandlinger.

Det var umiddelbart overraskende, at strukturblandingen med lavere fordøjelighed gav samme mælkeproduktion som blanding 35, men det kan måske delvist tilskrives, at der blev anvendt en høj blandingsgrad ved blanding af grundrationerne (PMR). Alle blandinger i forsøget blev blandet i 45 minutter i Cormall blander med fuld knivbestykning.

Alle græsensilager blev analyseret for indhold af rød- og hvidkløver ved NIR, og overraskende viste det sig, at den eneste målte variabel i forsøget, der korrelerede til forsøgsudslaget, var indholdet af rødkløver i græsblandingerne. Mælkeydelse og foderoptagelse faldt lineært med stigende indhold af rødkløver.

Forsøget viste, at køernes foderoptagelses- og produktionsrespons ikke umiddelbart kunne beskrives med en standard kemisk analyse af græsensilagen. Forsøget peger på, at der er botaniske effekter, der har betydning for køerne og konkret peger undersøgelsen på, at stigende indhold af rødkløver i forhold til græs og hvidkløver i græsblandinger har negativ effekt på foderoptagelse og mælkeproduktion.